

KURIER LITEWSKI

Za Najwyższem Dzwoleniem

IMPERATORA I MCY CILEY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 11. PAZDZIERNIKA 1802. ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 30. Września.

Zasiadający w Collegium wojenném General Major Graf Zuccato otrzymał urlaub całoroczny dla polepszenia zdrowia. Podpółkownik Zarkow naznaczony komendantem garnizonowego batalionu Piotrowskiego. Leibgardyi Siemionowskiej Kapitan Mordwinow został Aktualnym Kammerherem; Preobrażeńskiej Półkownik Rosen przejdzie do Pawlogradzkiego pólku huzarów.

Dokończenie Manifestu o Ministerstwach.

1. Administracja krajowych interesów dzielić się będzie na 8 Departamentów; każdy obeymując części sobie właściwe składa Ministerium oddzielne, pod zarządzeniem Ministra przez Nas wyznaczonego teraz, albo którego później wyznaczymy. Departamenty są: Wojenny, morski, zagraniczny, sprawiedliwości, wewnętrzny, skarbowy, handlowy, oświecenia.

2. Trzy Departamenty pierwsze, wojenny, morski, zagraniczny zostają pod zarządzeniem swoich Ministrów; do ich szafunku należą miesca i urzędy Departamentom pomienionym właściwe; Ministrowi zagranicznych interesów oddane są obowiązki Ministra ceremonii.

3. Powinność Ministra sprawiedliwości opisana będzie przy ogłoszeniu praw księgi, która się układa; tymczasem stosować się ma do instrukcyi danych Generali Prokuratorowi.

4. Minister wewnętrzny powinien mieć staranie o dobra powszechnie całego narodu, bezpieczeństwo, spokojność, porządek utrzymywać. Do jego administracyi należy przemysł wszelki, wyjąwszy kopalnie, stawienie, i zachowanie w całości budowli publicznych. Ma wcześniej zapobiegać niedostatkowi żywności. To wszystko ażeby jak najszybciej mógł wykonać, rozkazujemy, ażeby natychmiast Gubernatorowie wojenni donosili o nim wszelkie interesa cywilne i policyi; Gubernatorowie cywilni sprawę dawali z obowiązków sobie właściwych, pomiędzy któremi jest opieka ubogich; co wszystko Nam łamym do przejrzenia i decyzji Minister poda. Izby skarbowe Gubernskie przez rządzących Guberniami przesyła do niego rapporta o budowlach publicznych, utrzymywaniu onych, niemniej o ludności i dusz rewiżye. Marszałkowie Gubernscy przez Szlachtę do tego umocowani, mianowicie zaś od właścicieli dóbr ziemskich, przekładać mają potrzeby powszechnie, nie tylko Gubernatorom, iak jest napisano w art. 47 prawa Szlacheckiego, ale też prosto Ministrowi wewnętrznemu. Nakoniec poruczamy iego dozorowi Collegium rękodziel, wyjąwszy papier stęplowy i wexlowy; Collegium lekarskie; Kantore folną; Dyrekcya poczt; ekspedycya ekonomiki krajowej, opieki cudzoziemców, rolniczą.

5. Do Ministra skarbowego należy administracya funduszów z których rząd czerpa dochody, i szafunek onych ogólny na potrzebę

publiczną. Administracya tym sposobem urządzoną być powinna, żeby nie tylko uciążliwą krajowi nie była, ale z pożytkiem skarbu przynosiła dostatki narodowe. Szafunek dochodów ma być porządkowy, wierny, iasny, gospodarny. Tym celem oddajemy pod zarządzenie Ministra skarbowego: Collegium gornicze; Departament menniczny, Ekspedycya Collegium rękodzielnego do robienia stępiowanego papieru i wexlowego; Departament leśny; administracya dóbr koronnych dla polepszenia onych i powiększenia dochodu; Haki, Starostwa i innego nazwiska ziemie, wsie, i grunta; banki Monarsze z ekspedycya robienia papieru na assygnacye; bankierów dworskich i kommissantów; wszystkie izby skarbowe z kontraktami i kabakami na wódkę; wszelkie sprawy ztąd wyniknąć mogące; słowem cokolwiek należy do polepszenia dochodów i użytku.

Tenże Minister przy końcu każdego roku podawać powinien etat wydatków publicznych na rok następujący; tu wyrazić trzeba summy, według planu innych Ministrów potrzebne do utrzymania porządku po wszystkich Departamentach, iakoteż dochody na to przeznaczone. Przeto iinni Ministrowie Skarbowemu w Październiku podać powinni dokładny etat wydatków, na które iść ma summa przez nich żądana na rok następny. Minister skarbowy ma kończyć swój etat w Listopadzie, i przy etacie dochodów Nam podać do uwagi i potwierdzenia; zatem przesyła do wykonania Podskarbiemu Państwa. Tego obowiązki, iakoteż urzędników należących do ekspedycyi o dochodach, ponieważ nie są jeszcze opisane dokładnie, póki nie nastąpi zupełne urządzenie, zostawiamy wszystko na stopniu dawniejszym według Ukazu 24 Października 1780. z warunkiem; aby skarbowe izby Podskarbiemu podlegały w tém jedynie co się zowią do wybierania dochodów prawem oznaczonych, przewozu summ gdzie każe potrzeba, chowania w całości kass; Skarbnik więc Gubernscy, Kassyerowie powiatowi, ekspedycya rachunkowa do niego należą; tenże Podskarbi bez Naszej woli przez Ministra skarbowego obawiony, nie może czynić żadnych wydatków, assygnacyi wydawać. Nadto powinien Ministrowi podawać bilans dochodów, iak wiele weszło do skarbu, wiele niedoborów, wiele wydano, na co, iak wiele i w której kassie zostało.

Reszta później.

z Wiednia 6. Października.

Stany Węgierskie, iak słyhać, w Presburgu żądają, ażeby Gallicya i Lodomerya do ich kraju przyłączone zostały. — W Rzeszy Niemieckiej powstają spory między Xiążętami o nowe granice, które ponieważ nie są dotąd wytknięte, zdarza się częstokroć, iż jeden zabiera wsie i miasta, które drugi dla siebie przeznaczonemu być rozumie. Już każdy zajął prawie wszystko, iak w projekcie Mocarstw pośrednich wyrażono. Pamiętamy, że dwa tylko miesiące czasu dano Deputacyi do przyięcia nowego podziału Ojczyzny; co jeśli nie nastąpi, Xiążęta każą odbierać przysięgę na wier-

ność, każdy w swoich dzierżawach, pod gwarancją Francuzów. Trwożliwy bieg odgłos, że Republikańskie woyska Ren przeszedłszy, potęgą wielu przyjaznych Xiążąt wzmożnione, siłą nawet są gotowe przywieść do skutku indemnizacye, jeśli by dobrowolnie dzida w Ratisbonie kończyć nie chciało jak narychleły. Lecz o tej wiadomości wątpić możemy do czasu; to jednak pewna, iż wiele Francuskich półków zgromadza się nad Renem.

W Ratisbonie przestają wszystkie strony na wzajemnym podawaniu pism urzędowych, które umysłów nie zkojarzyły. Baro Hugel odpowiadając, iakośmy dawniej ~~minimally~~ na notę Posła Francuzkiego Laforest: „W twoim piśmie, mówi, znalazłem ciężki lecz nie zasłużony zarzut, iakoby z nas przyczyna zżębionego zzwolnienia Deputacyi Rzeszkiej. Cesarz Jmć iawnie pokazać musi, że uczynił co mógł wszystko dla przyspieszenia dzieła. Nie chcemy obwiniać nikogo; rzetelne całej rzeczy opisanie wyswieci zamiary czyste i niewinne Monarchy mojego. Na ten koniec trzeba tu wspomnieć co się stało podczas negocyacyi o nagrodę Xiążęciu Toskańskiemu obiecaną. Niech sędzi Europa, czyli jest podobno obwiniać Cesarza o niesprawiedliwość i ambicyę, że się dopominał nagrody słusznej i zupełnej, iaką traktat Lunewilski zaręczył bratu jego. Jakich środków do tego zażył, nie lęka się oblać światu całemu; owszem to czyniąc dowiedzie, iako w szukaniu nagrody miał przedsięwzięcie zachować w całości konstytucyę narodu Niemieckiego.

Maż zacny w służbie Elektora Bawarskiego będący, ubocznie podając propozycyę w Wiedniu, mógł sprawić mniemanie, iż Pan jego sam żąda ułożyć się z Xiążęciem Toskańskim o zamianę dogodną dwóm stronom; w ten czas albowiem nikt nie wątpił, że indemnizacya za Toskanią zupełna być miała, podług brzmienia traktatu. Czego ponieważ w Szwabii tylko na dobrach duchownych szukać wypadało; myśliszmy o zamianie części Bawaryi graniczącej z krainą Saltzburgską, dla wzajemnej wygody; Cesarz Jmć nie czynił trudności w przystąpieniu do negocyacyi. Podobne propozycyę podawano w Paryżu przed ratyfikacyą Lunewilskiego pokoju; była nawet przekładana wątpliwość, czyli Elektor zachować może stolicę Monich; lecz nigdyśmy nie czynili wzmianki o rozszerzeniu dzierżaw Austriackich po Lech rzekę. Poczemu wydzierać Bawaryę Elektorowi? Czem taką stratę nagrodzić? Gdyby nawet o tym zamyślał dwór Wiedeński, iakim sposobem nakłonić mógł Francuzów do przyjęcia projektu takiego?

Tu wzywamy świadectwa Konsula, Elektora samego, i Dworów, którym projekt był komunikowany. O rzece Iser mowa była; na wet Austriya Elektorowi zostawić chciała powiat znaczny, dla oddalenia cokolwiek stolicy Monich od granic; taki projekt nie był niesprawiedliwy przez wzgląd na wielkość ztraczonej Toskanii; zwłaszcza gdy Bawaryę dobrowolnie przystępując do niego, znajdowała nagrodę w Szwabii dostateczną. A jednak odstąpił Cesarz widząc myśl przeciwną Elektora, przestał na żądaniu dzierżaw Szwabskich dla brata swojego. Po takim usprawiedliwieniu, czynić już nie będzie uwag żadnych nad pismem Posła Laforest. Dałszy zaręczenie, iakiego żądano, względem miasta Passau; ustąpimy temu, kto mocą ostatecznej umowy będzie uznany właścicielem; Cesarz nie będzie obowiązany iak dotąd, pilnować bezpieczeństwa i całości krain Biskupich. Ma zaś nadzieję, że propozycyę umiarkowania pełne i słuszności, które Poseł Cobenzl niedawno podał w Paryżu Konsulowi, ułatwią trudności wszelkie. Inaczej zaś, Xiąże Toskański nie mając praw żadnych do Bawaryi, której nigdy nie pożądał, zachowa inne od nikogo nie zaparte, traktatem Lunewilskim zaręczone, do zupełnej nagrody; co iemu Francya

i Rzesza przyrzekły uroczyscie. D. 26 Września. Hugel.

Poseł Laforest wraz nazajutrz odpowiedział krótko Ministrowi Cesarzskiemu: „Odebrałem notę; przesyłam niemieszkać do rządu mojego; nie chcę nawet przypominać daty, która kładąc rzecz każdą na miejscu właściwem, objaśnić mogła wiele tajemnic. „Laforest. — Xiąże Modencki dał noc zupełną zięciowi i następcy swojemu Arcy Xiążęciu Ferdynandowi traktować o indemnizacyę dla niego należną. Na ten koniec Arcy Xiąże wybrał pełnomocnika w Ratisbonie. — Z drugiej strony słysząc, że Xiąże d'Orange bywawszy Stadholder złał na łyną prawo swoje do krainów postąpił w Niemczech domowi jego, warując dla siebie w Oranienstein mieszkanie. Ma pomieniony Xiąże trudność nieiaka w obojętności Faldy; Xiąże Biskup dobrowolnie przed wyrokiem Deputacyi nie chce ustępować z krain; Pan nowy udał się szukać rady i pomocy do Dworu Berlińskiego. Kapituła zas Faldzka, bojąc się wojskowej eksekucyi, prosi Biskupa, ażeby koniecznej potrzebie i przemoży ustepił dla dobra poddanych. — Deputacya d. 28 na 10 posiedzenia słuchała projektów Posła Mogunckiego, iakim sposobem dostawiać two w krainach sekularyzowanych ma być utrzymywane. Tenże poseł dał wiadomość o długach. Tegoż dnia Poseł Langrassa Hesse Cassel prosił imieniem Pana swojego o przydatek do nagrody. Zprzeciwiał się żądaniu Minister Moguncki, dowodząc że Landgraf odebrał więcej niż zirać. Zgodzili się na to inni posłowie; rzecz do pośredników odesłano. — Podobnym sposobem zezwalają wszyscy na neutralność miast wolnych w Niemczech podczas następnych wojen, ażeby ludzie pokój przenoszący nad wszystko, bezpieczne mieć mogli zchowanie; myśl prawdziwie ludzka i piękna, honor czyniąca nieśmiertelny autorem. Powszechnie jest rozumienie, iż Ratisbona będzie mieszkaniem Arcy Kanclerza Rzeszy, i do niego należeć będzie.

Od granic Szwajcarskich 30. Września.

Większość głosów rady wielkiej i mniejszej chciała przywrócić zupełnie dawną Konstytucyę Szwajcarom; lecz iakożnec uznano potrzebę odmiany do czasu i okoliczności stosownej. Te wymogli na współziomkach Deputatów małych Cantonów i Zurich, gdzie już ogłosiło, że lud wiejski do swobod i przywilejów miasta stołecznego jest przypuszczony; inne jednak arystokratyczne miasta ielczce nie pochwały tej nowości. — 20. Senatorów w Lausanne zgromadzonych uchwaliło d. 22, że czynsze, dziesięciny, wszystkie prawa lennego rządu, zniesione są na wieki w Cantonie Vaud; rząd Cantonowy strata właścicielom nagrodzić obowiązany przedaży dobr narodowych. — W Payerne zgromadziła się ochotnicy pomienionego krain; Departament wojenny w obozie; Senat wysłał do niego Ministra wewnętrznego Renger z Senatorami: Deffue, Lanther. Biega pogłoska, że wydane są rozkazy na gotowanie żywności i furazów dla armii Francuzkiej. Z Berne do Lausanne przybyło dwóch Agentów; odiechali nie wiadomo co sprawiwszy. Tym czasem kontra rewolucya stała się powszechną u Szwajcarów; zrzucono wżędy prawie Prefektów i urzędników; nowych obierają. Canton liczbę przepisają żołnierza chcą posyłać Redingowi, który ma stanąć na czele 20. tysięcy zbrojnego ludu. Domowa wojna już się zaczęła. Swawola i nierząd przyśli do najwyższego stopnia. Na wielu miejscach biła się rozróżnione strony; krwi dotąd przelano nie wiele; nienawiść, chęć zemsty już wyżej postąpić nie może.

Europa cieszy się pokojem; nayokropniejszą zaczynamy Szwajcarowie domową wojnę. Zapobiegając, jeśli czas jeliżce i pora, grożące burzy, Rząd wygnany do Lausanne, dał odezwę do narodu całego: „Obywatele, po

wiada, miasto Berne opasane przez rokołzanów, którym Oficyerowie Bernenscy przywodzą, Bernie gniazdo codziennych spisków, związane z nieprzyjaciółkami Oyczyzny, nie mogło być dłużey mieszkaniem rządu waszego; tu pewne władzy naszey rozwiązanie i upadek, tu nieuchronna zguba RPtey; trzeba więc było wybrać inne miasto, Canton drugi, na skład i ocalenie Magistratury prawem i Konstytucyą postanowioney. Tak uczynił Senat i władza wykonawcza, wierni Oyczyźnie, która im losy swoje oddała w czasach zaiste spokojniejszy; przychylni ziemkom, którzy szw przekonaniem idąc własnym, prawieli Konstytucyą, i jaką radził napisać sam czasowie zostali stolicą RPtey. Tu pracujemy pośród ludu; tu Obywatel każdy jest przyjacielem prawa i porządku; tu każdy wierny, patriota, rycerz, tarcza i obrona osob rządowych; pociecha wśród klęski powsteczney nie mała.

Obywatele przebieg co czynicie! woyny już niema; umysły zdały się zjednoczone; prawa nowe dogadzały chęciom i potrzebie każdego; rząd znając jakiego gorliwi o niepodległość narodową, zezwolił na wyciągnięcie z kraju wojsk Francuzkich. Gdy już pokój i szczęśliwość zakwitnąć miały; porywacie się do broni, bierzecie kokardę buntowniczą, wznosicie krwawą chorągiew; ślepo lecicie w przepaść, którą nie bacznym zgotowała chytrność i zdrada fakcyi domowych. Garstka intrygantów, pozorą cnoty zasłoną pokryta, was uwodzi. Nie wiecie sami czego wam trzeba; jeden powiat z drugim w chęci się nie zgadza. Niezrząd w kraju straszliwy, kłótnie i swary gorzące; Oyczyzna ginie; Konstytucyą już niema, która by nam przyswiewiała wity ciemności. Niech pozna Europa i wzgardzi tych co was uwiedli. Sięgając po władzę najwyższą, doświadczeniem nie nauczeni, dla dogadzenia osobistej zemście zapalają, zbrodnie, pożogę domowej woyny. Przyjaciele dawniej arystokracji, u których Oyczyzna jest niczem, gdy w niej nie panują; zwodziciele prostego gminu, ambitni i zachwiali, których polityką niezrząd i zamieszanie; sobie przywłaszczyli moc narzucania praw Szwajcarom; złotem i chytrymi obietnicami, zwodzą obłądzący lud łatwowierny.

W czém przecie nas obwinili? co dowiedli? chwiejażesny zawzięt gotowi skarg i prośb słuchać. Ogromne z armat wystrzały do stolicy rządowej, do Oyczyzatego gniazda samych rokołzanów, obawiły tajemnicę umysłoney dawno zbrodni. Rząd i Senat uroczyście przed obliczem narodu oświadczają, że winnemi nie są obrażoney Oyczyzny; Bogu i prawu odpowiedzą dowodzey buntu. Nierozumni wolają o powrót do Szwajcarów Francuzkiego żołnierza, pod którego przemocą jęczeli. Pierwsza z nich ofiara; zerwali tamę; utoną w rozlanych wodach. Wy zaś ludzie mądzy i spokojni, którzy płaczecie nad ruiną spólney oyczyzny; obywatele wierni pośród zgorzzenia wielkiego, mieszkańcy Vaud Cantonu, u których znaleźliśmy przytułek; pamiętajcie na Konstytucyą którąście przyieli; rząd wesprzycie który ielcze życie dla iey obrony. Sprawa wolności i równości jest w niebezpieczeństwie, lecz nie upadła; nie zginie jeśli Oyczyznę ratować chcecie. Urzędnicy RPtey, którzyście wierni powołaniu, czynicie co każe potrzeba, zle odwracając; użycie powagi waszey nad umysłami ziemków; niech przejrzą. Senat i rząd udziela każdemu zupełną władzę czynienia, co będzie z dobrém powsteczny, póki zamieszania krajowe nie ustają. 23. Września. Dolder Landamman.

D. 25. Senat uchwalił; Zważając że w spokojne czasy władza wojskowa cywilney podlegać musi; lecz w zamieszaniu i niebezpieczeństwie pierwsza wyższą nad inne być powinna; stanowimy. 1. Władza cywilna wojskowej posłuszną będzie w krajach wojskiem Szwajcarskiem zajętych. 2. Kraje zajęte są: Friburg,

Vaud, Vevey, Moudon, Avenches, Payerne, etc. 3. General en chef mocen jest zawiesić, złożyć urzędników, stanowić nowych. 4. W główney kwaterze będzie sąd wojskowy; złożony z prezydenta i 4. asesorów. z przydaniem rządowego Komisarza. 5. Ten sąd nie tylko wojskowe przestępstwa sędzić powinien, ale też polityczne i cywilne, ostatnie według praw kryminalnych. 6. Rada wykonawcza osoby do sądu wyznaczy. 7. Może niniejszą ustawę rozciągnąć w potrzebie do innych Cantonów.

Woyska Francuzkie, jak słysząc, zgromadziły się na granicach naszych. Na prośbę Posła Verninac Senat cofnął swój wyrok, nakazujący wysłanie dwóch Deputatów do Paryża. Posłani y matych Cantonów z Berne wyjeżdżając oświadczyć mieli, że Verninac im radził nie łączyć się z Cantonami dawniej Arystokratycznymi, i zachować się spokojnie w granicach; inaczej albowiem zepsuć mogą sprawę własną, która nie jest potępiona w Paryżu. — Z Coire Guisonowie posłali dywizyą wojsk posiłkowych do Cantonu Glaris. — Woysko Berneskich insurgentów gdy pod bronią stało d. 24. na ranu, Fischer Prezydent miał mowę; wspominał krótko żołnierzowi, starożytną wierność, mężstwo, jedność Szwajcarską, podał za Wodza Generała Wattewille, na miejscu chorego Erlach.

Ponieważ woyska Francuzkie nie przybywały do kraju; przyjaciele rządu i Senatu bojąc się prześladowania od przemagających rokołzanów, uciekali na wszystkie strony. Nie wiadomo, czyli wszystkie Cantony dopełnią rozkaz Redinga w przystawieniu pewney liczby żołnierzy do armii iego. Zurich dać powinno 2. t. Berne 3. t. Lucerne 1200; Friburg 800; Solothurn 1. t. Schaffhausen 500. Basel 400; Gisonowie 2. t. Małe Cantony 6 t. Bellenz 600, Lavis 600, Thurgow 500, S. Gall 1200, Baden 400. Tym czasem zaczęła się woyna domowa. D. 25. General Andermat przez buntowników został ostrzeżony, że zawieszenie broni już ustało. D. 26. przystąpił nieprzyjaciół do Friburga; po całonocnym bombardowaniu, które reduk żadney szkody nie sprawiło, wezwano do poddania się miasto. Komendant Bourgeois odpowiedział, że nie podobna traktować z ludźmi słowa nie umiejącymi dotrzymać, którzy kapitulacyą w Berne złamali; rozbrajając żołnierza, któremu wprzód pozwolili do Lausanne wyjechać. Odnosiło się szturmowanie; śmiały się garnizon, że rokołzanie strzelać nie umieli; wzywano drugi raz miasto ażeby się poddało; podobną pierwszcy dał Bourgeois odpowiedź. Na ostatek buntownicy słysząc o zbliżeniu się Generała Andermatha odeszli.

W okolicach Morat przyszło do bitwy; we wsi Salavaux zasydowało się 300. rokołzanów na załodze. Szef Muller na czele regularnego żołnierza przystąpił do szturmu, i dobył. Zbliżył się Andermat ku nieprzyjaciółowi do Guminen, ścigał uchodzącego; długo z armat strzelano bez wielkiej szkody; rządowych 7. raniono; strata przeciwney strony nie wiadoma; jednego trupa na boiowisku znalazł zwycięzca, 12 jeńców zagarnął. Są to początki; spodziewać się trzeba większego krwi rozlewu, jeśli rokołzanie zgodni będą między sobą, co rzadko się zdarza. Woysko ich w Berne codzienne z wielu stron posiłki odbiera; zaciągającym się do regimentów regularnych dają lousdór na rękę, zółd i żywność; iakoż nie zbývá na ochotnikach. Nowy General Wattewille wzywa do jedności przeciwników, obiecując amnestyą; inaczej grozi zemstą. W Cantonach Berne, Zurich, Bade, Solothurn wielki nieporządek; zgromadziwszy się wieśniacy czynią co się komu podoba, rabując i paląc; z jednego miasta wygnali 80. famili Zydzkich, zabrali wszelką własność, za Ren wypędzili do Szwabii. Po innych miejscach prowadzą do więzienia najbogatszych mieszkańców, którzy w krajowej rewolucyi znaczenie mieli; takich naywięcej zamknięto w twierdzy Arbu-

gu. Rokoszanie chociaż wiele obiecują gminowi, do rady jednak nowej, i na urzędy wyższe wynieśli samych jedynie Patrycyuszów.

Od granic Włoskich 20. Września.

Urzednicy Dworu Króla Etrusków przybywszy do Liwny, odwiedzili Admirała Hiszpańskiego Nava na okrętach jego. Nie wiadomo czy podróż morskiej; o zdrowiu Monarchy nie teraz nie piszą. — W Mediolanie ogłosić rząd kazał listę przychodów i wydatków publicznego skarbu. Od 14. Lutego do końca Lipca weszło 38 mill. 354. tys. liwr. wydano na wojsko Francuzkie 13. mil. na krajowe 7. na urzędników pół piąta etc. w kaseie zostało 876. tysięcy. — Zamieszkania Szwajcarskie wzruszyły spokojność Valteliny, którą do Rptey Włoskiej przyłączyli Francuzi. Lękać się trzeba, żeby mieszkańcy nie myśleli o ponowieniu dawnych związków z Grisonami. — Do Neapolu przybyła nakoniec długo oczekiwana eskadra Hiszpańska. Król był na okręcie Admirała Solano dwa razy. Minister Acton temu i wszystkim Officerom dał uczczone wsparcie. Podobno d. 25. familia Królewska wypłynęła do Barcelony. Dywizya wojsk Neapolitańskich stosownie do warunków traktatu Amiens, d. 13. siadła na statki mając zastąpić twierdze Maltańskie. — W Rzymie przed kilku dniami zebrał się Kawalerowie do W. Przeora Kardynała Braschi, na elekcyą kandydata do wielkiego Mistrzostwa, jak już dawniej uczyniono podobnych kraich. Po przeliczeniu głosów, Kardynał, Bailli Grafsi, Kommandor Bonacorsi udali się z doniesieniem do Oyca S.

Urząd z Magistratu Miasta Wilna do przedaży Domu Sosnowskich Slosarzy przy Bramie Spaskiej idąc na Zarzecz sytuowanego naznaczony zawiadania powszechność, iż w skutek rezolucyi Magistratu w dniu 11. 8bra nastąpił ostateczny przetarg czyli przedaż wzmienionego wzmienionego Sosnowskich Domu, (za który na trzecim terminie przedaży w dniu 4. presentis odbytey JP. Wincenty Andrzejewski ofiarował summe pięć tysięcy zł.) odbywać się będzie infundo tegoż Dworku na dniu 16. terazniejszego Mca 8bra. Ktoby zatem życzył nabyć Dom takowy, zechce w tym terminie iawić się, gdzie Urząd od godziny 2. po południu aż do wieczora znajdować się będzie.

Józef Maiewski pod czas rewolucyi oddalił się z Litwy do Polskiej z półkiem 4; od lat 9 opuszczona przez niego żona Praxedą z Strokowskich Maiewska żadney o mężu nie mając wiadomości, uprasza łaskawą publiczność, ażeby jeśli kto wie o życiu onego lub zeyściu, donieść raczył do Konsystorza Wileńskiego, lub redakcyi Gazet Litewskich.

Na żądanie dobrych Przyjaciół i Amatorów nauk, iako też przyjemnego i pożytecznego czytania ksiąg Polskich, Francuzkich i Niemieckich, niżej podpisany na pożyczanie i czytanie takowych Ksiąg w tuteyszym mieście Wilnie Księgarnię wystawi i trzymać będzie, zwłaszcza najlepsze naynowsze, i naywyborniejsze Księgi, iako to: o Familiach, Romanse, Komedy, Opisanie drog i podróży, albo też o innych Scyencyach. Kondycye i warunki do takowego czytania dostatecznie postanowione, co iuż w obwieszczeniu doskonale wyrażono, że do przeczytania i pożyczania takowych Ksiąg podług upodobania z Księgarni jego ulubione księgi mogą pozyskane być. — Każdy, który takowe pożyczanie

do przeczytania ksiąg upodoba i do tego uda się, płacić będzie na cały rok 8. rubl., a na pół roku 5. rubl. prenumeraty. Ta prenumeracya od daty niżej wyznaczony ważna i przyjęta będzie tylko 2 tygodnie; po wypłynieniu tego terminu prenumeracya na 2 ruble podwyższona będzie. — Przyjaciele i Amator. tego czytania przyjemnego i pożytecznego, którzy nie w mieście Wilnie, lecz na fortunach swoich mieszkają, mogą do tey kompanii przystąpić, co iuż w owym pisanym Obwieszczeniu N. 7. wyrażono jest. — W Wilnie d. 1. 8bra 1802. Ru. — Adolf Kolbe mieszkający w Ryńku na rogu przy Szklanney Ulicy w Kamienicy J. Xdza Kanonika Mokrzyckiego na 3cim piętrze.

Od Littgo Wileń: Gubern. Rządu podaje się do wiadomości, iż Maiątek Poiezuicki Surwiliszki zwany w Pcie Olszm. położony, zawierający w sobie podług lustracyi w Ru 1795 uczynionej duży płci męskiej 340. oceniony we 21,333 Rubli 30. kopieiek, od jakowey summy należało wnaśzać do skarbu corocznie procentu po 1006. Rubli 65½. kopieiek, dochodu lustracyą 1789. Ru wyrachowano 1006. Rubli 65½. kop. od którego płaci się do skarbu ofiary 20 grosza 333 rubli 33. kopieyki przez publiczną licytacyą będzie oddany w wieczystą posessyą wiecydańcemu na prawie takim, na jakim wszystkie tey natury Dobra zostają; aza tym życzący sobie wziąć pomieniony Maiątek, aby w terminach niżej wyrażonych, iako to: w 1szym 15. w 2gim 20 a w 3cim i ostatecznym dnia 23. Mca 8bra Ru idącego 1802. stawali do licytacyi w Izbie Skarbowey Litewskiej Wileń: z dostateczną kaucyą Skarbowi własnych Dóbr swoich, lub za paręką urzędownie poświadczoną o Dobrach w ewikcyą podaających się od tych Jurydykcyi w wiedzy których te Dobra zostają. Mca 7bra 3 dnia 1802. Ru.

Opułzczone i w ruinę podane, przez Obywateli, w srzodku miasta Wilna i po przedmiesciach Posesye, zmuszają Magistrat Wileń: do wydania przez ninieyszą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst. 1764. Ru postanowionym jest; aby Posesye w mieście Wilnie będące, ruiny podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należnych onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego prawa, ogólnie wszystkich mających w tym mieście i na przedmiesciach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieszłość ruiny i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyszej publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wszelkie Posesye zruynowane, i Place puste; zajęte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst. 1764. Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.

Litewski Grodzieński rząd Gubernski donosi, aby sukcesorowie zmarłego Półkownika Piotra Zaborowskiego dla obięcia pozostałego po nim folwarku Lipowo w Kobryńskim Powiecie, stawali fami, albo przystali plenipotentą z prawnymi dowodami probującymi ich sukcesyą, w Kobryńskim Niższym Sądzie Ziemskim na termin prawem przepisany.